

Kan ikke avsette ordfører som velges til Stortinget

Kommunal Rapport 24.07.2017

Ordførere som blir innvalgt til Stortinget i høst, velger helt og holdent selv om de vil gå av som ordførere, forklarer jussprofessor Jan Fridthjof Bernt. Kommunestyret kan ikke ta fra ordføreren vervet.

Flere ordførere er ventet å komme inn på Stortinget i høst. Hvis ikke en ordfører som blir innvalgt på Stortinget søker om fritak fra vervet, kan ikke kommunestyret ta det fra vedkommende, påpeker jussprofessor Jan Fridthjof Bernt.

Vår ordfører er kandidat til stortingsvalget i høst, og det kan se ut som hun vil bli innvalgt. I reglementet for ordfører står det «Ordføreren arbeider med kommunens saker på heltid.» Må hun fratse vervet som ordfører om hun blir stortingsrepresentant?

Bernt svarer

I [Grunnloven § 63](#) er fastsatt en alminnelig plikt til å ta imot valg som stortingsrepresentant hvis man blir valgt fra det valgdistrikt man har stemmerett, og dermed selvsagt til å møte i Stortinget og ta del i virksomheten der. Det betyr at så langt deltakelse i Stortingets arbeid kommer i veien, har ordfører «gyldig forfall» fra sin plikt til deltakelse i møter i kommunestyre og formannskap etter [kommuneloven § 40](#), nr. 1, første avsnitt, og fra utførelsen av andre oppgaver som innkalling til møter i disse organene etter [§ 32](#) nr. 2, og representasjon av kommunen i ulike sammenhenger. Når ordfører har forfall eller ikke kan utføre noen av sine oppgaver, ligger det da i vervet som varaordfører etter [§ 9](#), nr. 1, første setning, at denne skal tre inn i ordførers sted.

Ordfører som velges til Stortinget, vil kunne søke kommunestyret om fritak for ordførervervet og andre folkevalgte verv etter bestemmelsen i [§ 15](#) nr. 2, med den begrunnelse at vervet som stortingsrepresentant medfører at hun «ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet». **Noen rett til slikt fritak har imidlertid ordfører ikke, og hvis ordfører ikke søker om fritak, kan kommunestyret ikke frata henne vervet.** Valget som ordfører gjelder da stadig for resten av valgperioden. Det er altså i siste instans opp til ordfører selv å vurdere om hun kan kombinere disse to vervene på en forsvarlig måte.

Men i en slik situasjon er det nærliggende at kommunestyret endrer både reglementsbestemmelse om at ordførervervet er et heltidsverv, reduserer godtgjøringen for vervet, og eventuelt oppgraderer varaordførervervet og godtgjøringen for dette slik at denne avspeiler den økte arbeidsmengden i dette vervet. Man kan også trekke tilbake fullmakter til ordfører til etter [§ 9](#) nr. 5 til å treffe vedtak i enkeltsaker, og eventuelt overføre disse til rådmannen eller folkevalgt organ.